

Savet Evrope/Evropska unija
Strazbur, 15. mart 2006. godine

ZAKLJUČNI IZVEŠTAJ

Dvadesetdrugi sastanak Saveta Evrope i Evropske unije održan je 15-tog marta u Strazburu na poziv rumunskog predsedavajućeg Komiteta ministara Saveta Evrope.

Ovo je bio prvi susret lidera dve organizacije još od samita šefova država i vlada 46 članica Saveta Evrope u Varšavi 17. i 18. maja 2005. godine, kada su odnosi između ove dve organizacije bili jedna od ključnih tema na dnevnom redu.

Savet Evrope su predstavljali:

- gospodin Antoan Nikolesku, državni sekretar za spoljne poslove Rumunije,
- Teri Dejvis, generalni sekretar Saveta Evrope;

a Evropsku uniju:

- gospodin Hans Vinkler, predsednik Saveta Evropske unije
- gospodja Benita Ferrero-Valdner, član Evropske komisije,

Kao rezultat sastanka proistekao je:

MAMORANDUM O RAZUMEVANJU IZMEĐU SAVETA EVROPE I EVROPSKE UNIJE

Učesnici su izrazili odlučnost da udruže snage i obezbede bolju saradnju s ciljem da pružanja čvršćeg odgovora novim izazovima i pretnjama sa kojima se građani u Evropi, kao i ove dve organizacije susreću u XXI veku. Podsećajući na jasnu poruku u kojoj su 46 šefova država i vlada Saveta Evrope, kome pripadaju sve zemlje članice EU, istakli potrebu za komplementarnošću rada između Saveta Evrope i drugih organizacija koje se bave pitanjima izgradnje demokratske i bezbednije Evrope, učesnici su se složili da je neophodno stvariti novi okvir za pojačanu saradnju i partnerstvo između dve organizacije.

Rešili su da zaključe, što je pre moguće, Memorandum o razumevanju dajući prethodno navedenim dogovorima stvarnu osnovu. Pozvali su na ubrzanje pregovora imajući u vidu ostvarenja, specifičnosti i preimućstva svake institucije.

Rad se odvija u skladu sa političkom vizijom Žana Kloda Junkera o odnosima između Saveta Evrope i Evropske unije. Izveštaj koji je poveren na izradu premijeru Luksemburga od strane šefova država i vlada će nesumnjivo imati velikog uticaja na partnerstvo između dve organizacije, kao i na Memorandum o razumevanju.

Bez prejudiciranja rezultata gore pomenutih tokova, ovo bi moglo biti ostvareno i kroz specifične inicijative i programe u kojima su uključeni Savet Evrope i EU, a koji obuhvataju ljudsku dimenziju evropskih integracija i direktno se tiču građana Evrope. To su oblasti ljudskih prava, demokratije, vladavine prava, omladinske politike, kao i politike obrazovanja i kulture.

***Evropska susedska politika i zemlje u procesu stabilizacije i pridruživanja**

Učesnici su naglasili da je saradnja u ovim oblastima direktno povezana sa principima i vrednostima koje podupiru partnerstvo dve organizacije, tj. teži stremljenju ka demokratskoj stabilnosti kroz promociju ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Otuda je prirodno da ove politike nađu svoje mesto u pregovorima oko Memoranduma o razumevanju, posebno stoga što su to zahtevale zemlje kojih se tema dotiče. Posebno uzevši u obzir Evropsku susedsku politiku, neophodno će biti da se u budućnosti iznadje zajednički stav pre nego što se usvoje konkretni programi, sprovedu ekspertize za njihovu pripremu, implementaciju i nastavak. Učesnici su se složili da bi zajednički pristup trebalo da bude predstavljen što je moguće ranije tako da početni rezultati budu vidljivi u 2007. godini. Takođe smatraju da bi bilo neophodno da se održe neophodne konsultacije zainteresovanih zemalja, predstavnika Saveta Evrope i Evropske unije, na kojima bi se razmatralo postignuto i preuzimali novi koraci.

***Agencija Evropske unije za osnovna prava**

EU je izvestila o napretku u ustanovljenju Agencije za osnovna prava i zahvalila se na važnoj podršci Saveta Evrope u proteklih nekoliko meseci. Od agencije se očekuje da unese novostvorene vrednosti u institucije Evropske unije, kao i da pruži doprinos većem skladu i stalnosti u politici ljudskih prava Evropske unije. Savet Evrope podseća da su Varšavska deklaracija i Akcioni plan potvrdili ulogu

organizacije kao primarnog foruma za zaštitu i promociju ljudskih prava u Evropi. Zajedničkog su shvatanja da bi trebalo izbeći bespotrebno dupliranje sa aktivnostima Saveta Evrope. U tom kontekstu, predloženo je učešće nezavisne osobe, koja bi bila imenovana u tela Agencije od strane Saveta Evrope. Generalni sekretar je podsetio na okvirna uputstva koja je poslao potpredsedniku Fratiniju 11. januara i obratio se Evropskoj uniji ne bi li ih ona uzela u obzir prilikom razmatranja izrade finalnog teksta predloga o osnivanju Agencije. Evropska komisija ponavlja svoju spremnost da odmah pristupi radu sa Savetom Evrope u vezi sporazuma o bilateranoj saradnji kojim će se osigurati sadejstvovanje i komplementarnost između Agencije i Saveta Evrope. Svi učesnici su podržali neophodnost da obe organizacije u što skorije vreme zaključe međusobni sporazum pre završetka izrade nacrtu pravilnika. Naposljetku, složili su se da bi buduća Agencija trebalo da stvori uslove za dalji rast kooperacije i sadejstvovanja između dve organizacije, kao i da doprinese boljoj koheziji i poboljšanju komplementarnosti u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, obuhvatajući i polje rasizma i ksenofobije.

***Pitanja ljudskih prava**

Učesnici su potvrdili važnost izvršenja presuda Evropskog suda za ljudska prava. U skladu sa čl. 46 Evropske konvencije o ljudskim pravima, pozvali su na izvršenje presude suda u slučaju Llasco. Referring to the latest interim Resolution on the subject, recently adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe, they stressed that they set the utmost store by the immediate release of the applicants who were still in prison.

***Zajednički programi**

Učesnici su istakli da razvoj zajedničkih programa Evropske komisije i Saveta Evrope predstavlja važno sredstvo za ostvarenje zajedničkih ciljeva u prioritetnim oblastima za obe organizacije, a to su promovisanje evropskih standarda za zaštitu ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Novostvorene vrednosti i potencijal za takvu kooperaciju je evidentan kroz zajedničke inicijative koje imaju za cilj modernizaciju evropskog sudskog i kaznenog sistema, pomoć u borbi protiv korupcije i pranja novca, kao i trening profesionalaca

koji bi nastojali da efikasno ostvaruju evropske standarde. Oni su svesni izvanrednih beneficija zajedničkih akcija Evropske komisije i Saveta Evrope sa pristupajućim zemljama i onih koje su obuhvaćene Evropskom susedskom politikom. Takodje ističu pozitivnu ulogu koju Savet Evrope pruža svojim članicama.

Posebna pažnja je posvećena saradnji sa Ruskom federacijom. Postojeći zajednički programi sa Rusijom će se završiti 2006, a učesnici su složni u stavu da ispitaju mogućnosti i potencijale za eventualne buduće projekte. Obe strane su izrazile podršku Mreži škola političkih studija koja je osnovana od Saveta Evrope. Saglasili su se da iznadju načine kojim bi se osigurala održivost ove obrazovne mreže kroz odgovarajuće fondove finansiranja.

Učesnici su, takodje, istakli da regionalna i prekogranična saradnja je polje koje zaslužuje naročito razmatranje iz razloga doprinosa u ostvarivanju zajedničkih ciljeva dve organizacije. Složili su se da istraže načine bliže saradnje na ovom polju.

AKTUELNA POLITIČKA PITANJA

***Srbija i Crna Gora**

Učesnici su ponovili svoj poziv vlastima SCG o neophodnosti pune saradnje sa Haškim tribunalom kako bi otklonili sve prepreke na putu ka evropskim integracijama. Iskoristili su ovu priliku kako bi podsetili da se haški begunci u regionu, naročito Mladic i Karadžić, moraju dovesti pred lice pravde što je pre moguće. Istovremeno, potvrdili su svoju spremnost u pružanju neophodne pomoći vlastima u SCG na njihovom putu ka evropskim integracijama, pozdravljajući ostvareni napredak u ovom pravcu.

U pogledu Crne Gore, pozdravili su nedavno usvajanje Zakona o referendumu od strane Parlamenta Crne Gore i podržali napore izaslanika Evropske unije gospodina Lajčeka u nastojanju da ostvari dijalog izmedju vlasti i opozicije. Naglasili su potrebu da se sve političke snage i u Srbiji i u Crnoj Gori ponašaju odgovorno pre referendumu, kao i da poštuju njegove rezultate. Dogovoreno je da bi bilo neophodno da se održe bliski kontakti izmedju dve organizacije u toku narednih meseci u nameri da se oceni situacija i da se ispitaju putevi učvršćenja saradnje nakon referendumu.

Po pitanju Kosova, obe organizacije su ponovile svoju punu podršku gospodinu Ahtisariju, specijalnom izaslaniku UN za Kosovo, u

pogledu budućeg statusa Kosova i istakle da će mu pružiti svu neophodnu pomoć kako bi uspešno završio svoju misiju. U tom kontekstu, Savet Evrope je ponovio svoju spremnost za nastavak pružanja pomoći u procesu implementacije svojih standarda u legislativne okvire Kosova, posebno u oblastima ljudskih i manjinskih prava, decentralizaciji i zaštiti kulturnih spomenika.

***Ukrajna**

Osvrćući se na Ukrajinu, učesnici su istakli izuzetnu važnost predstojećih parlamentarnih izbora za nastavak i konsolidaciju demokratskog procesa reformi u toj zemlji, za šta obe organizacije garantuju ponovnu podršku. Oni su izrazili zadovoljstvo sa primetnim poboljšanjem u predizbornoj kampanji u odnosu na prethodne predsedničke izbore. Ipak, postoji zabrinutost za pojedine oblasti, naročito za nefunkcinisanje Ustavnog suda, što je od značaja s obzirom na nastupajuće izbore. Obe organizacije u pozdravile rešenost ukrajnskih vlasti da nastave sa demokratskim progresom i reformama. Istaknuto je da bi osoblje Misije Saveta Evrope u Kijevu moglo pružiti veliki doprinos poboljšanju saradnje između dve organizacije u njihovom zajedničkom nastojanju da pomognu procesu demokratskih reformi u Ukrajni.

***Belorusija**

Uprkos zadovoljstvu povodom poziva posmatračima OEBS-a da prisustvuju predsedničkim izborima 19. marta, učesnici su izrazili duboku zabrinutost po pitanju predizborne situacije u državi. Izveštaji ukazuju na ozbiljne incidente u vidu zastrašivanja i smetnji opozicionim kandidatima. Urgirali su vlastima Belorusije da se sada fokusiraju na ispunjenje preuzete obaveze za obezbeđivanje slobodnih i fer izbora 19. marta. Takodje su izrazili duboku zabrinutost povodom rastućih ograničenja koja su nametnuta medijima i civilnom sektoru, naročito omladinskim i organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava. Zabrinutost je izražena i povodom nedostatka istrage od strane beloruskih vlasti povodom ovih slučajeva. Obe organizacije su ponovile svoju odlučnost za nastavak pružanja podrške civilnom društvu u Belorusiji radi unapredjenja demokratije. Složili su se da ispitaju načine pojačanja aktivnosti radi ostvarenja ovog cilja.